

Miljø- og Fødevareklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg

Klagen er udelukkende fremsendt elektronisk via Klageportalen.

17. december 2019

Klage over FN-NJS-3-2019 Fredningsnævnets afgørelse for den 20. november 2019 Lundby Bakker

Friluftsrådet ønsker hermed at indgive en klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet vedrørende Fredningsnævnets afgørelse af den 20. november 2019 omkring mountainbikespor i Lundby Bakker, sags nr. FN-NJS-3-2019.

Friluftsrådet motiverer overordnet klagen ud fra et ønske om en inddragelse af hele fredningsformålet for vurderingen af dispensationsafgørelsen. Friluftsrådet finder, at afgørelsen bygger på en ensidig læsning af fredningsformålet og finder således, at der i fredningsformålet findes begrundelser for at give dispensation til det ansøgte samtidig med, at det ansøgte ikke strider mod fredningsformålet.

Dispensationsansøgningen omhandler overordnet tre forhold. En sti i fredningen, der danner grundlag for en ruteanvisning vedrørende mountainbikekørsel. I tillæg hertil kommer to broer, som er anlagt for at beskytte særligt fugtige områder. Som det tredje har Aalborg Kommune ansøgt om en godkendelse af en stivedligeholdelse-praksis, som vil være gældende for stier i området generelt.

Friluftsrådet anerkender overordnet, at Aalborg Kommune – ligesom Fredningsnævnet kommer frem til – over tid er endt med at gå for langt i forhold til etablering af stier og punkt-anlæg i forhold til fredningsbestemmelserne. Derfor skal der søges dispensation hos Fredningsnævnet. Overordnet set kan der gives dispensation fra fredningsbestemmelserne, så længe det ansøgte ikke er i strid med fredningsformålet jævnfør Naturbeskyttelseslovens § 50. Det vil være særligt oplagt at give dispensation, når det ansøgte understøtter dele af fredningsformålet. Friluftsrådet vil i det følgende redegøre for, hvorledes organisationen opfatter, at fredningsformålet læses for ensidigt i afgørelsen og hvorledes organisationen vurderer, at det ansøgte ikke strider mod formålet for fredningen, men faktisk understøtter dele af fredningsformålet.

Fredningsnævnet har glemt de rekreative interesser som beskrevet i formålet

Fredningsnævnet har som baggrund for afgørelsen vedlagt hele fredningens formålstekst:

”at frede disse smukke arealer, der er stærkt kuperede og indeholder både nåleskov, bøgeskov, egeskov med høje smukke egetræer, der er rester af oldtidsegeskov, store lyngbakker og andre lyngområder. Lundby Bakker har gennem generationer været et yndet udflugtsmål for Aalborgs indbyggere, og det er kommunens ønske, at dette skønne område friholdes for skæmmende indgreb og i det væsentlige bevares i sin nuværende

de tilstand, således at det stadig kan være et sted, hvor egnens folk og Aalborgs borgere kan hente sundhed og glæde.”

Friluftsrådet vil her gerne bemærke, at formålet for at frede terræn og beplantninger er, at området altid har været et yndet udflugtsmål og at man ønsker, at området skal kunne være det fremadrettet for at ”...*hente sundhed og glæde.*” Friluftsrådet finder, at der i fredningsformålet således er indskrevet rekreative interesser. Friluftsrådet bemærker i tillæg, at området skal friholdes for skæmmende indgreb og i det væsentligste bevares i sin nuværende tilstand.

Friluftsrådet finder, at ovenstående fredningsformål læses meget ensidigt, når det i teksten for afgørelsen bliver til følgende beskrivelse:

Det fremgår af begrundelsen for fredningen, at hensigten med denne er at sikre og beskytte områdets landskabelige og naturmæssige værdier og at friholde området for skæmmende indretninger.

Her mener Friluftsrådet, at Fredningsnævnet har udeladt den del af fredningsformålet, der omhandler de rekreative interesser, som efter Friluftsrådets opfattelse, bør inddrages i afgørelsen på lige fod med øvrige dele af formålet.

Det ansøgte understøtter bredt de rekreative interesser som specificeret i fredningsformålet

Der er fra Aalborg Kommunes side og i tillæg med kommentarer fra Naturstyrelsen redegjort for, at formålet med et MTB-spor, udover at tilbyde en facilitet til en stor brugergruppe, også er en almindelig del af god natur- og ikke mindst friluftslivsforvaltning i et bynært område som Lundby Bakker, hvor der er rigtig stor rekreativ aktivitet. Tilstedeværelsen af et MTB-spor i Lundby Bakker har en betydning for alle brugergrupperes oplevelse af området, da det er med til at forebygge brugerkonflikter. Det bør bemærkes, at Aalborg Kommune i dispensationsansøgningen også beder om tilladelse til vedligehold af alle stierne i området ikke blot MTB-stierne. Aalborg Kommune har i forhold til stivedlighold baseret sig på den nyeste viden i forhold til, hvordan stier i et område sikres bedst mulig mod slid og erosion, specielt når der som her findes et meget stort rekreativ brug. Den praksis for stivedlighold, der er ansøgt om, vil efter Friluftsrådets vurdering i høj grad være med til at understøtte, at alle brugergrupper vil få et bedre grundlag for de i fredningsformålet specificerede muligheder for rekreativ udfoldelse.

Friluftsrådet finder derfor, at det ansøgte understøtter fredningsformålets del om at beskytte rekreative interesser og der er derfor en god grund til at give dispensation.

Det ansøgte er ikke i strid med øvrige dele af fredningsformålet

Fredningsnævnet har i ovennævnte ensidige præsentation af fredningsformålet forsimplet til, at områdets landskabelige og naturmæssige værdier skal beskyttes og friholdes for skæmmende indretninger. Friluftsrådet finder, at dette er anerkendelsesværdigt, men ønsker at bemærke, at man ved at nærlæse fredningsformålet kan blive klogere på, hvad intentionerne i fredningen har været. Fredningsformålet redegør for, hvilke landskabelige og naturmæssige værdier man ønsker at beskytte:

1. Arealerne beskrives grundlæggende som smukke.
2. Det beskrives som en kvalitet at området er stærkt kuperet.

3. Det beskrives som en kvalitet, at der i området findes flere forskellige træarter og lyng:
"...nåleskov, bøgeskov, egeskov med høje smukke egetræer, der er rester af oldtidsegeskov, store lyngbakker og andre lyngområder".

Friluftsrådet ønsker at bemærke følgende vedrørende, hvorvidt det ansøgte overtræder disse dele af fredningsformålet:

1. Det er en subjektiv vurdering om et område fremstår som smukt. Friluftsrådet finder, at en dispensation til at bevare en sti med formål om at være grundlag for cykling efter de givne beskrivelser og et fremtidigt sti-vedligehold jævnfør Aalborg Kommunes beskrivelse, vil være med til at understøtte, at området fremstår smukt og dermed ikke i modstrid med denne del af fredningsformålet - tværtimod.
2. Friluftsrådet mener grundlæggende ikke, at en bæredygtig etableret sti og fremtidig stivedligehold på nogen måde vil være med til at forandre, at området fortsat vil fremstå som stærkt kuperet.
3. Friluftsrådet finder ikke grundlag for at en sti til cykling og et fremtidig stivedligehold vil have indflydelse på den overordnede tilstedeværelse af de i fredningsformålet nævnte træarter og lyngområder.

I fredningsformålet omtales ligeledes skæmmende indgreb. Dette er igen en æstetisk vurdering, men Friluftsrådet mener ikke, at den ansøgte sti og det ansøgte stivedligehold vil være skæmmende. Tværtimod vil det være skæmmende for området, hvis man ikke dispenserer for det ansøgte, da det er moderne bæredygtig naturforvaltning, som bl.a. understøtter, at stierne i området ikke vil erodere yderligere og udvikle sig til æstetisk skæmmende. Det kan være vanskeligt nu næsten 60 år efter fredningsbestemmelsernes fastlæggelse at vurdere, hvad man har haft opfattelse af som skæmmende indgreb. Som baggrund for at forstå dette kan man dog læse i fredningsbestemmelsernes stk. 1, hvor der findes en opstilling af skæmmende indretninger: *"I området må ikke opføres bygninger af noget art, anbringes boder, skure, master eller andre skæmmende indretninger."* Friluftsrådet finder ikke, at det ansøgte (en sti og stivedligehold) har en karakter, der kan sammenlignes med de eksempler, der er givet i fredningsbestemmelserne.

Friluftsrådet bemærker ligeledes som fremhævet tidligere, at områdets tilstand skal bevares, men kun i det væsentligste. Fredningen har altså ikke til formål, at området ikke på nogen punkter må udvikle sig i forhold til, hvordan det så ud, da fredningen blev gennemført i 1960. Friluftsrådet finder derfor ikke, at fredningsformålets beskrivelse af tilstandsforandringer står i vejen for det ansøgte, da det i så stort et område ikke i væsentligt omfang vil forandre områdets grundlæggende karakter, at der findes en sti mere eller mindre. Friluftsrådet vurderer, at den ansøgte praksis for vedligehold af området er med til at understøtte at området over tid ikke ændrer væsentlig karakter.

Øvrige bemærkninger

Friluftsrådet mener, at det ansøgte adskiller sig væsentligt fra tidligere dispensationsafgørelser inden for fredningen og at disse i nogen grad ser ud til at være foretaget på baggrund af den samme ensidige løsning af fredningsformålet. Derfor mener Friluftsrådet, at det ansøgte skal vurderes uafhængigt af tidligere dispensationsafgørelser.

I afgørelsen skriver Fredningsnævnet: *"Det er videre oplyst, at kommunen - ligeledes uden at søge om tilladelse - har tilladt afholdelse af en række MTB-stævner i det fredede område."* Friluftsrådet finder ikke, at der af hverken fredningsformål eller fredningsbestemmelser er grundlag for at vurdere at nogen aktiviteter hverken MTB-stævner, fuglekiggeri, orienteringsløb, rollespil, spejderløb mm. kræver tilladelse fra Fredningsnævnet.

Fredningsbestemmelserne åbner direkte for vedligehold af eksisterende veje jævnfør stk. 2. Derfor kan det undre, at Fredningsnævnet afviser alle dele af det ansøgte.

Fredningsbestemmelsernes stk. 4 beskriver, at de skovbevoksede arealer må underlægges almindelig forstmæssig drift. I lovgivningen er den forstmæssige drift underlagt Skovloven, der som formål § 1, Stk. 3, nr. 4 bl.a. inkluderer friluftsliv – altså de rekreative interesser, som stierne i ansøgningen også omfatter.

Friluftsrådet undrer sig over at der i redegørelsen ikke er medtaget et brev med kommentarer til sagen indsendt af Friluftsrådet, Danmarks Cykle Union, DGI og Danmarks Idrætsforbund den 27. oktober 2019. Fredningsnævnet har kvitteret for modtagelsen af brevet. Til gengæld vil Friluftsrådet bemærke, at organisationen ikke er medunderskriver på et brev fremsendt af cand. jur. Peter Eliason Tønder den 25. oktober 2019.

Af redegørelsen fremgår det, at Aalborg Kommune med deres sti-vedligehold ønsker at kunne lave ændringer i terrænet op til 50 cm. Det har fremgået af sagens tidligste dokumenter, men er så vidt Friluftsrådet er orienteret sidenhen blevet rettet til 30 cm. Dette er også det reguleringsniveau, der fremgår af Aalborg Kommunes dokument *"Retningslinjer for etablering og vedligehold af mtb-ruter i forhold til gældende lovgivning"* dateret den 28. juni 2019, som efter Friluftsrådets vidende er den nyeste udgave af dette dokument fremsendt til Fredningsnævnet. De 30 cm er også det reguleringsniveau, der blev omtalt på besigtigelserne. Dette er en vigtig distinktion, da Aalborg Kommune lægger op til praksis, der er godt inden for de 50 cm som ofte er udslagsgivende for, hvornår der skal søges tilladelse fra anden lovgivning fx Skovloven og Planlov (terrænreguleringer).

Friluftsrådet finder det er uvedkommende for sagen, hvilken vanskelighedsgrad den pågældende MTB rute har og med hvilke ord Aalborg Kommune har beskrevet den. Derfor kan det undre at denne beskrivelse er medtaget i Fredningsnævnets afgørelse.

Friluftsrådet vil henstille til, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet revurderer Fredningsnævnets afgørelse og giver dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Kristian Nykrog
Politisk Konsulent